בין הדקלים

עלון קיבוץ עין המפרץ 96 שנה להיווסד הקיבוץ

88 שנים לעליה על הקרקע

עיתון פועלי ארץ ישראל

דבר

יום חמישי, ל' באב תרצ"ח | 26.8.1938

קיבוץ עין המפרץ עולה למפרץ עכו

ובשעה אתמול פינה אחת בארץ שעות של חרדת-שמחה ולהט-יצירה, המאירים מפעם לפעם את אפלת הימים. שוב כרת קיבוץ של אנשים צעירים בארץ את בריתו עם אדמה לא נושבת.

עין המפרץ הוא, מקיבוצי השומר הצעיר השוכנים בשטח החולות בקריית חיים אשר בחיפה, עיר המפרץ.

עליית יובל היא – העשרים וחמש במניין העליות להתיישבות על אדמת הארץ מאז נחשולי הדם והחורבן. האדמה היא מישור כולה, והנקודה הגבוהה ביותר אינה אלא 4 מטר מעל פני הים. נחל נעמן העובר בתוך השטח אינו מוליך את מימיו אל הים, ומפיץ ביצות וקדחת לרוב סביבו.

שלמרים, שייאלצו להיות גלויים יומם ולילה ליתושים ועקיצותיהם, הותקנו מסכות מיוחדות ותלבושת מתאימה.

בשעה 4 נעור המחנה על כל אורחיו. מכונית משוריינת יצאה עם שחר לבדיקת הדרך, ובעקבותיה באה השיירה הארוכה והמלבבת. היתה זו אחת העליות הנאות ביותר. בשעה 10 בבוקר היה כבר למקום השומם צורת יישוב.

הִנֵּה וְעָלִינוּ וְחַי הַמִּפְעָל

הוּקְמָה כְּבָר חוֹמַת הֶחָצָץ

בְּלֵב הַמַּחֲנֶה מִתְנוֹסֵס הַמִּגְדָּל

מִבְּשָׁמֶרֶת

עֵין – הַמִּפְרָץ

ידיעה שפורסמה בעיתון 'דבר'

יום לאחר העליה על הקרקע

עלון מס' 24 (3425)

ט"ו אלול תשפ"ו, 28 אוגוסט 2026

ייסוד הקיבוץ בבת גלים 26/01/1930

יום העליה על הקרקע 25/08/1938

מאמרכת

88 שנים לקיבוץ עין המפרץ, שעבר שלושה גלגולים כדי להגיע ליישוב קבע במקום ששמו לא מתאר את המקום – "גני עכו". מה טוב יותר מלעלות לנקודה שהיא כבר גן, אבל ה"גן" טובל בביצות נחל הנעמן, ששורצות יתושי קדחת, וכדי להפוך לגן יש לייבש את הביצות. גם השכנים בכפרים הערביים לא כל כך התעודדו מהקמת יישוב יהודי בסביבתם, כך שצריך היה להקים חומה ומגדל שישלוט בסביבה, ויוכל להיות בקשר איתות עם היישוב מדרום ועם קריית חיים, בו נשארו בשלב זה חלק מהחברים וכל הילדים.

ובעלון, חוץ מהתזכורת הקצרה הנ"ל עוד קצת על ההיסטוריה שלנו –

בכתבה "עליה על הקרקע" מסופר על קצה המזלג מהאירועים שהתרחשו באותו יום; **מתן גפן**, שנובר בארכיון ומחבר את התקופות והסיפורים – שהארכיונאים אספו בחרדת קודש – בשעה טובה מוציא לאור ספר/חוברת מס' 7, שעוסקת בשנים 1990-2000. בשיחתו עם **דפי** הוא מספר על דילמות עיקריות שהעסיקו את הקיבוץ בתקופה זו.

מה אתם יודעים על מיסי הקהילה שאנחנו משלמים? שוב **דפי** מובילה בשאלות את השיחה עם מנהלי הקהילה **שי וקורן**, שמסבירים איך המיסים מנוהלים, מהן מטרותיהם וכיצד הושגה הפחתה בגובהם; וגם - תודה ל**שי**, שמפטם אותנו בפרטי הפרוטוקולים של האסיפות הכלליות.

הפעם העלון קצר ויוצא שלא בזמנו, כדי להזכיר ולציין את תאריך העליה על הקרקע בגני עכו.

חג עליה על הקרקע שמח,
מוכה

ברכת החלמה מלאה שלוחה לכל חולינו.

לחיילינו, באשר הם, שלוחה ברכת שלום ושלווה.
שובו הביתה בשלום.

מה קורה- (לפי סדר העמודים)

3	דפיתרבות
4-5	עליה על הקרקע
6-7	חוברת חדשה של מתן – עשור שביעי
8-9	שיחה על מיסי הקהילה
10-11	פרוטוקולים של האספה
11	מס בגין שיוד דירות
12-13	סבים ונכד
14	מגילת העליה

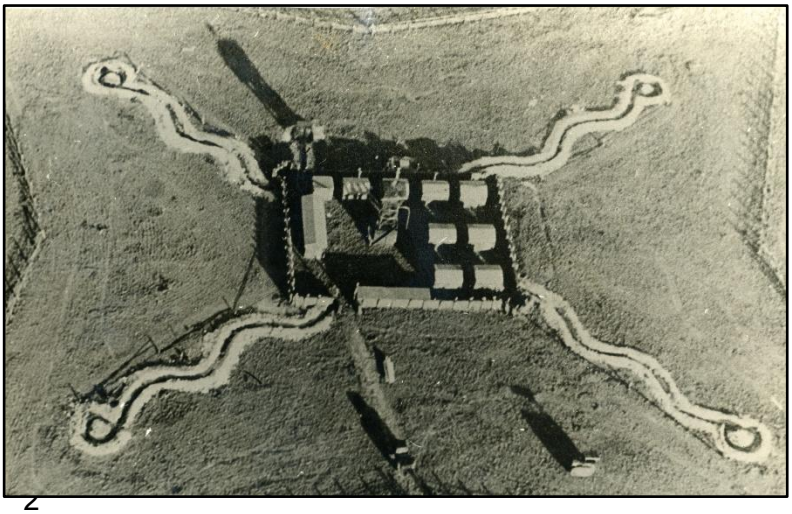

1938 – הקיבוץ שזה עתה הוקם ממבט על.
התמונה מהארכיון ←

עורך: מוכה מלר
חברת מערכת: דפי עציוני.
פנימי, אין להעתיק או לפרסם ללא אישור מוסדות הקיבוץ.
כתובתנו בדואר האלקטרוני:

דפתרבות

למדתי סליחה מעשו

עוד שני מפגשים עם הרבה יעל קריא, בשיתוף השחקנית אתי פרייברג, בהם נלמד דרך טקסטים, אמנות ותיאטרון על התנאים המאפשרים לנו לסלוח ולבקש סליחה.
ימי רביעי- 2/9, 16/9 ב-18:00 בספריה.

* המפגשים מתאימים גם למי שלא היה במפגש הראשון

מופע קרקס - פיס אוף קייק

שניה אחרי שחוזרים ללימודים, בואו לאחר צהריים מצחיק ומהנה בבריכה. השף שמלו מבשל מופע קרקס מתוק עם פעלולים מטורפים מעל המצופה. אזהרה! המופע ממכר ועלול לגרום לתופעות לוואי של צחוק מתפרץ ובלתי נשלט. רשימת הרכיבים: אקרובטיקה, שיווי משקל ואיזונים, קסמים, שיתוף הקהל, להטוטים ו-100% כיף.
חמישי, 03/09 מ-17:00

ערב חגיגי בבריכה

מזמינים אתכם לערב חגיגי בבריכה, שבו נרים יחד כוסית לכבוד השנה החדשה, נציין את סוף עונת הרחצה וגם את יום הולדתו של הקיבוץ.
זהו רק מפגש אחד במסגרת חגיגות יום הולדת הקיבוץ. אירועים נוספים לציון החג עוד לפנינו. מחכים לכם לערב של יחד, שמחה ואווירה טובה!
ניפגש ביום חמישי, 10/09 מ-20:00, פרטים נוספים בקרוב.

קול קורא לאיוש נבחר/ת ציבור במנהלת הבריאות

מאפייני התפקיד:

- השתתפות פעילה בישיבות מנהלת הבריאות
- כתובת לפניות הציבור בנושאי בריאות

דרישות התפקיד:

- עדיפות לבעלי רקע מקצועי מתחום הטיפול (פיזי/נפשי)
- יכולת הקשבה וגמישות מחשבתית לפתרון בעיות
- יכולת עבודה בשיתוף פעולה
- רצון ועניין לקדם את מערכת הבריאות והרווחה בקהילה
- דיסקרטיות הכרחית

משאבי אנוש
קיבוץ עין המפרץ

סוג תפקיד: ציבורי
משך קדנציה: 4 שנים
הגוף הבוחר: הנהלת קהילה

ניתן להגיש מועמדות עד יום ג' 6.9.26
לטלי סגל בטלפון 052-7476123,
או במייל masha@ein.co.il

עליה על הקרקע

בשיחת הקיבוץ נמסר שהוסכם על מקום המחנה והוא **"גני עכו"-** שטח של כ- 400 דונם מערבית לביצות נעמן, אשר הסמן המזרחי שלו הוא הדקל המזדקר בגאווה בשולי הביצה.
תקציב משוער לעלייה על הקרקע מסתכם ב-1200 לא"י, מזה הקצבת הקק"ל- 600 לא"י והשאר מכספנו אנו.

סעיפי ההוצאה הם:
ועדת שמירה (רובים וכו')- 320 לא"י
החומה בגובה 170 ס"מ- 135 "
המגדל (בלי חדר למטה) – 32 "
גדר עם יריעה של תיל דוקרני – 65 "
מקלחת - 8.5 לא"י
בית כסא 4
רשתות נגד יתושים 6
העברת צריפים – 300
פעולה אנטי מאלארית – 200

ערב העלייה - נערך נשף פרידה מחיפה והקריה מהציבור שעמו צעדו החברים הצעירים תשע שנים. המון רב ממלא את השטח הנרחב שבחזית חדר האוכל. ליד שולחן המקושט בדגלי הלאום יושבים נציגי מזכירות הקיבוץ הארצי, מועצת פועלי חיפה, הנהלת הקריה ועוד. בפינת השולחן רכונה על ניירות נציגת העיתון "דבר" הסופרת ברכה חבס. אחרי הברכות קורא בנימין טנא את שירו "חניתה" והרקדנית נעמי אלקסקובסקה, חברת קן חיפה, מהנה את הנוכחים בריקוד יפה.

יום העלייה על הקרקע ב-1938 (כ"ח באב תרצ"ח)- הגיע היום המיוחל והקיבוץ מוכן לו... בשעה שש בבוקר החלה המלאכה. 300 איש לוקחים בה חלק. חברים מהקיבוצים השכנים, מתנדבים מהקריה ומחיפה ואפילו מכפר חסידים בא איש בעל זקן שיבה החצוי לצדדיו. בדביקות רבה שופך הוא את החצץ לבין קירות העץ. בין הבאים מסקין חבר "הבימה". הוא שולח ידיו בחריצות במלאכת הבנייה. בשעה 10 מתנוסס כבר המגדל והחומה מוכנה. ממשיכים במתיחת התיל של הגדר הביטחון והיא מסתיימת בשעה 12 בצהרים. המלאכה העיקרית הסתיימה, וכל הציבור העצום והנפלא מתכנס סביב שולחנות ערוכים, ומקשיב לדברי הרצפלד הנלהבים ולזמרתו ועובר מהר מאוד לריקוד הורה סוער. נולד קיבוץ חדש - עין המפרץ.

- כך סופר בחוברת "בית משען", שיצאה לאור לציון 25 שנים לעין המפרץ. את שער החוברת עיטר ציור של יוסף פרדו ז"ל:

ההתבססות בנקודה

בחוברת "קיבוץ עין המפרץ – עשור ראשון" כתב מחבר החוברת, **מתן גפן:**

"בכל מבצע גדול, ובייחוד כזה שהוא בעל משמעות היסטורית, יש התרגשות רבה והתגייסות רבה של כולם – תחושת הקשר, השייכות והמחויבות מגיעים לשיא יחד עם האדרנלין הזורם בגוף. מטבע הדברים, לאחר כל מבצע כזה יש עייפות רבה וירידת מתח. הקיבוץ הוא דרך חיים, ומכאן נדרשת התנהלות לאורך זמן מעבר למבצע בודד – מוצלח והירואי ככל שיהיה. הגבורה האמיתית היא ביכולת למצוא כוחות ולהמשיך את הקמת הנקודה והתבצרותה. היו איומים ביטחוניים, היה צריך לארגן מי שתיה ואספקה, היו מחלות קשות של החברים והיה צריך להמשיך ולייבש את הביצה. היה גם אתגר לקיים את שני חלקיו של הקיבוץ ולשמור על קשר בין שני החלקים.

ובאילו כל זה לא מספיק פרצה כשנה לאחר העליה על הקרקע מלחמת העולם השניה, שגרמה למועקה ודאגה רבה (לחברים היו משפחות באירופה), והובילה ב-1940 לפינוי ילדינו לכחצי שנה. תקופה זו הסתיימה עם חזרת הילדים והעברת כל הקיבוץ מקריית חיים לנקודה בגני עכו."

איומים ביטחוניים

עוד מתואר בחוברת "קיבוץ עין המפרץ – עשור ראשון" על הכנופיות בסביבת הנקודה. הן מחבלות בסכר על הנעמן, הורסות גדרות ברקאייק ואבו-חשיש ושורפות עצים. לבסוף יורים ממש על עין המפרץ כמעט מדי לילה. עין המפרץ מוזכר יום-יום בעיתונות. **אשר גזית** סיפר:

"בשנת העליה על הקרקע נפל בחלקי להיות חבר מזכירות הקיבוץ, והוטל עלי להיות יו"ר נודד. לאחר שנתקיימה שיחת קיבוץ בקריה, חייב הייתי לבוא אל הפלוגה שבתוך החומה ולנהל את אותה השיחה או למסור החלטותיה. בדרך זו אמרנו לשמור על הקשר החי בין שני חלקי הקיבוץ. השיחות התקיימו בצריף האוכל הקטן שחלונותיו אטומים בבד שחור – האפלה מוחלטת נגד היריות עלינו, אשר תכפו אז מדי לילה בלילה.

נתכנסנו אותו ערב לשיחה, כשפתאום ניתך עלינו מטר יריות קרובות ביותר. כל הנוכחים רצו לעמדות ולתפקידים. אני, כאורח, צורפתי ל**זאב גל** (המפקד) וליוויתי אותו ל"נוקטה" שבמגדל. ניתנה פקודה לירות מכל הכלים, גם מה"נשק הכבד" של אז – רובה מדוכה. המתח היה רב. אינני יכול להעריך כיום כמה זמן נמשכה המערכה. לבסוף הכל נשתתק ועבר בשלום (פרט לכלב הפלוגה שנהרג מרסיסי הרימונים). עם אור הבוקר החלה פרשת הסיפורים והתיאורים המרובים על ליל טבילת האש...

קשה להבין כיצד לא היה העוז אצל ערביי עכו והכנופיות בסביבה לכבוש את ה"מבצר" שלנו, וכיצד לא היה אצלנו שום גילוי של חולשת דעת נוכח הסכנות המרובות. היינו אז שקטים, אם כי מתוחים ובלתי שלווים. בוטחים בעמידתנו, תוך כדי חשבון אישי עמוק והכרה, שזוהי התחנה האחרונה להיאחזות והשתרשות – בדרכנו למולדת."

התמונה
מהארכיון

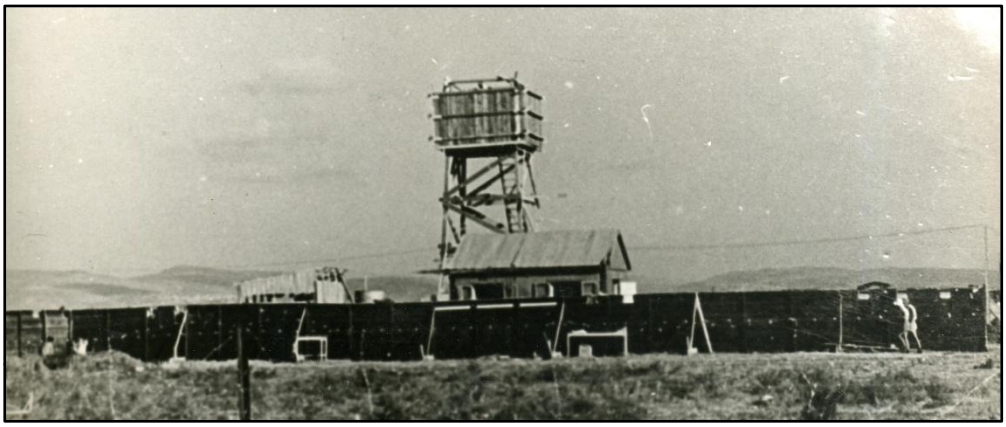

חוברת חדשה של מתן – עשור שביעי, 1990־2000

מפרויקט הרחבת הבתים, דרך תפיחת החובות ועד להפרטות ראשונות: מתן גפן צולל בחוברת חדשה אל העשור השביעי של הקיבוץ – עשור משברי אך מעצב, שהניח את התשתית למעבר מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש. האזינה ורשמה: דפי.

איך אתה מגדיר את הרקע שהוביל אל שנות ה-90?

"את שנות ה-80 בקיבוץ אני מגדיר כעשור משברי. זה החל כשארבע משפחות הוציאו מיוזמתן את ילדיהן מבתי הילדים והעבירו אותם ללינה משפחתית. הקיבוץ ראה בכך בהתחלה תופעה שולית, אך ככל שהצטרפו עוד משפחות נוצרה תחושת אנרכיה. כשבשנת 1987 הוחלט על מעבר גורף ללינה משפחתית, התגלתה בעיה: בתי ההורים לא היו ערוכים לכך.

כך הגענו לשנות ה-90 עם צורך להתמודד עם פרויקט שאפתני של הרחבת בתי המגורים ב-25 מ"ר לכל בית. בשל תפיסת השוויוניות בעין המפרץ, הוחלט להרחיב לכולם ולא רק למשפחות עם ילדים. פרויקט שחשבו שיקח שנתיים-שלוש נמתח על פני כעשור, יצר תור לביצוע (כאשר משפחות עם ילדים בוגרים היו בסופו), והביא לחיכוכים רבים. למעשה, הריב הגדול של הלינה המשפחתית נמשך סביב הרחבת הבתים."

האם הלינה המשפחתית היא שחוללה את המשבר, או שהיו אלה תהליכים עמוקים יותר?

"לדעתי השינוי בסדרי הלינה היה תוצאה של תהליכים שהחלו כבר בשנות ה-70. נקודת המפנה היתה מלחמת ששת הימים. הניצחון המוצלח יצר אופוריה, אך גם מחשבות ושאלות על המלחמה הבאה. אנשים רצו למצות יותר מהחיים, וצעירים בקיבוץ ביקשו לצאת ללימודים, לטייל בעולם ולא להשתעבד ל'דת העבודה'.

בנוסף, הגיעו מתנדבים רבים מחו"ל שהביאו תרבות אחרת, דבר שמשך צעירים מהקיבוץ החוצה, למחוזות ומקומות שונים. בשנתיים שאחרי המלחמה עזבו 11 צעירים מדי שנה, והתופעה התרחבה בשנות ה-70 לצד עליה באינדיבידואליזם. המעבר ללינה המשפחתית בשנות ה-80 היה, למעשה, סימפטום למשבר אידיאולוגי עמוק. הקיבוץ הוצרך להתמודד עם שאלות על יחסי פרט-קהילה, חינוך-הורות, ועם חוסר אמון של המשפחות ביכולת של הקיבוץ להתמודד עם הזרמים החברתיים התת-קרקעיים."

חג הקיבוץ, 1997

כיצד השפיע פרויקט הבנייה הנרחב על המצב הכלכלי והחברתי?

"ההרחבה דרשה השקעה של מיליוני שקלים. הקיבוץ לקח הלוואות, עצר השקעות, והחובות תפחו. רק בשנות ה-90 הצלחנו לעצור את התפיחה, ועד לסילוקם המלא של החובות ב-2012, הקיבוץ שילם כ-15 מיליון ₪ מדי שנה.

במקביל נוצר "חוב חברתי". השינוי יצר תיאבון לעוד אוטונומיה ומעבר מקולקטיביזם לאינדיבידואליזם. שנות ה-90 התאפיינו ברעב הזה, שהוביל להפרטות: ענפים הפכו למרכזי רווח, הוקמו צוותי הפרטה (צוות אחד לענף המזון וצוות נוסף לסל של כ-30 שירותים), התקציב האישי גדל, והחלו לצוץ ניצנים של עיסוק ברכוש פרטי – נושא שהיה בעבר טאבו."

האם הייתה התנגדות לתהליכי ההפרטה והשינוי?

"רוב החברים כבר לא האמינו שהכלל "כל אחד נותן לפי יכולתו ומקבל לפי צרכיו" מייצג צדק אולטימטיבי. היו חברים שנרתעו וניסו לשמר את המבנה הקיבוצי המקורי, אך זה היה קרב מאסף. השינויים של שנות ה-90 היוו הכנה למעבר הגדול של שנות ה-2000 מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש. זה היה עשור משברי אך מתקדם, שבו הקיבוץ צמח לארגון חדש מבחינה מבנית ואידיאולוגית."

אילו שינויים נוספים התרחשו בתחומי החינוך והניהול בעשור זה?

- **חינוך:** מעבר לחינוך בקבוצות גיל מעורבות, הקמת המרח"בים והנעורון, ואיחודי בתי ספר – היסודי התאחד עם יסעור, כפר מסריק ושמרת ועבר למתחם נעמן, והתיכון התאחד עם מוסד אשרת ועבר לעברון (בית ספר "אופק").
- **הסדרי צעירים:** שונו לעיתים תכופות כדי למנוע עזיבה ולמשוך צעירים להישאר.
- **הפרדת משק מקהילה:** הוקם תפקיד רכז שירותים, הופרדה גזברות המפעל מגזברות הקהילה, וקמו יזמויות חדשות כמו המוסד, "גן התומר אירועים" ומועדון התומר.

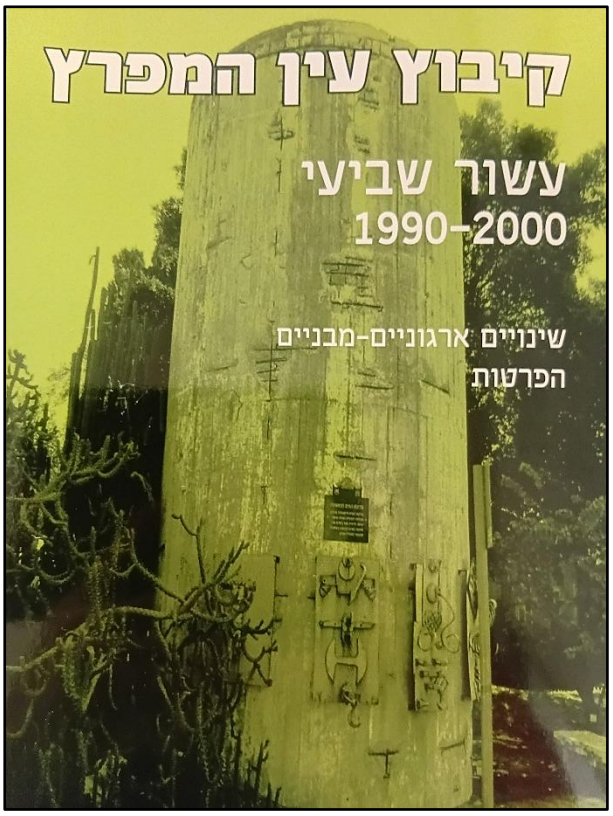

מה עוד כוללת החוברת החדשה?

כמו הקודמות, החוברת מחולקת לחמישה שערים: חברה, משק, חינוך, תרבות וספורט.

- **ספורט:** בשנות ה-90 הקיבוץ היה בשיאו – קבוצת הכדורעף "הפועל מטה אשר" שלטה ללא עוררין עם 8 אליפויות ו-6 גביעים (חמישה דאבלים), וגם קבוצת הנשים רשמה הצלחות רבות.
- **הכריכה:** על השער הקדמי מופיעה בריכת המים הראשונה, כהדהוד למחסור הארצי במים בשנות ה-90 ולמכסות היקרות שהוקצו לקיבוץ. בגב החוברת משולבות תמונות פרחים שצילמו צלמי הקיבוץ.

תודות

תודה גדולה **לשמואל צימט**, שעובר על החומר, מעיר הערות ומגיה, ול**שוש כץ** הארכיונאית, שמנגישה לי חומרים מהארכיון לפי הצורך. זו הזדמנות להודות לשניהם מקרב לב על עזרתם, שלא תסולא בפז.

בית עין המפרץ
משתתף בצערה של **נעמי מעודד**
עם לכתה של אחותה
רחל לובל ז"ל
יהי זכרה ברוך

לברר, להתייעל, ולשמור על הערבות ההדדית: שיחה על מיסי הקהילה בעין המפרץ/ דפי

ועדת הביקורת ערכה דו"ח ביקורת על המיסים בעין המפרץ. בעקבות דו"ח הועדה, ובמלאת כמעט עשרים שנה להפרטה, מנהל הקהילה **שי** ומנהל תפעול הקהילה **קורן** מדברים על המיסים, על מה חשוב לשמור ועל מה אפשר לוותר, ועל הצורך להפנים שהקיבוץ עבר לשיטה של מבחן הכנסה (מיסוי) במקום שיטת התקציב האישי (הוצאות) שהייתה מקובלת בעבר.

השנה ראינו שינוי משמעותי בגובה המיסים הפנימיים. מה בדיוק קרה שם?

"ממעוף הציפור ראינו השנה הפחתה במיסים הפנימיים שלנו. מס הקהילה האחיד ירד ב-15%, ומס האיזון הפרוגרסיבי ירד ב-25%. יש להדגיש שהפחתת המיסים לא באה על חשבון הפחתת שירותים. חלקה נבע מהתייעלות נטו, וחלקה בהעברה של תשלומים אישיים אל החבר תוך הפחתה מקבילה של המיסוי שלו. למרות שממלאי תפקידים לא מחבבים ברגיל דוחות ביקורת, את הדו"ח הזה קיבלנו בזרועות פתוחות. גם בגלל שמיסוי הוא דבר רגיש, ומוסד הביקורת נתפס כיותר אובייקטיבי ונקי וככזה שמכיר על בורים קיבוצים רבים, אך גם מאחר והדו"ח בהחלט שיקף דברים שגם אנחנו חשבנו שמצריכים שינוי וטיוב. כמו כן מדובר בכלי חשוב שמספק לנו מבט חיצוני, אובייקטיבי ומדויק על המערכת שלנו."

אלו שיקולים מנחים אתכם כשאתם ניגשים לעסוק בנושא נפיץ כמו מיסים בקיבוץ?

"נדרש איזון עדין במקום בו ה'אני מאמין' הניהולי והמקצועי שלנו פוגש את הקהילה. לכל קיבוץ D.N.A משלו וקצב משלו. מה שנכון בקיבוץ אחד לאו דווקא נכון באחר. עלינו כמנהלים מוטלת האחריות לתת מידע, ליזום ולייצר שיח, להביא מניסיוננו מקיבוצים אחרים, ולשאול אתכם החברים - מה תרצו? מה נכון עבורכם? כחלק מהעבודה היומיומית שלנו אנו בוחנים יחד איתכם אילו מהמענים נכון שיהיו רוחביים ומשותפים, ובאילו מקרים נכון להשאיר את הכסף בידי החברים ולאפשר בחירה אילו שירותים לצרוך והיכן.
כשהצענו את הורדת המיסים, פנינו לחברים לשאול: איך תרצו שזה יתבצע? האם להשאיר את המצב הקיים? אילו שינויים נחוצים? התפקיד שלנו כמנהלים הוא להציף שיח סביב הנושאים הללו – שלא נידונו במשך קרוב ל-20 שנה מאז השינוי – ולהביא הצעות שיכולות להיטיב, תוך קשב לסדרי העדיפויות של הציבור."

"סבסוד צורכי החבר צריך להישען גם על מבחן הכנסה, ולא רק על הוצאה"

"שיטת המיסוי חייבת לבוא ממקום של חשיבה קיבוצית ערכית שיש בה חברה רב-דורית. סבסוד חינוך ובריאות זה סוג של 'תקן', כי מדובר בתחומים שיש בהם הוצאות גבוהות. חדר אוכל מסובסד מסיבה שונה - כי רוצים לעודד את החברים להשתמש בו. אבל השאלה היותר מורכבת היא מה גובה הסבסוד ובאיזו שיטה נותנים אותו, כי אין ארוחות חינם וסבסוד גבוה גורר מיסוי גבוה. סבסוד גבוה (למשל 70% כמו שיש אצלנו בחינוך), שניתן ללא בחינה של הכנסת המשפחה, גורם לעיוותים ולמקרים שבהם משפחות עם הכנסות מאוד גבוהות מקבלות למעשה תוספת תקציב (יש מי שקורא לזה בונוס ב') דרך הסבסוד. מאידך, חברים עם הכנסות נמוכות - בדרך כלל פנסיונרים או חברים עם קשיי התפרנסות- משלמים בגלל כך מיסוי מאוד גבוה שמעמיס עליהם עוד קושי. זו שיטה לא נכונה, ויש בה משהו שפשוט לא תואם את עקרון הערבות הדדית. כלומר, מוסיף למי שיש לו ולוקח ממי שאין. למען הדיוק צריך לומר שלא כל המקרים כאלו, אבל כן יש רבים. כאשר הקיבוץ עבר משיטה שיתופית - שיטה שבה תקצבו את החבר לפי ההוצאות שלו והוא קיבל תקציב אישי- לקיבוץ מתחדש, עברנו לשיטה שונה

לחלוטין, שבה בוחנים את ההכנסות וממסים את החבר על פיהן. הכרחי שיהיה קשר בין גובה ההכנסה של החבר לגובה הסבסוד שאותו הוא מקבל.״

האם יש פתרונות לכך? ״בתחילת השינויים בקיבוצים נהוג היה להשתמש בשיטה שבה בודקים מה היחס בין הכנסת החבר להוצאות החינוך או הבריאות שלו, ואם היחס של ההוצאות היה גבוה מידי היו נכנסים ועוזרים תקציבית, אבל לא באופן אוטומטי. השיטה הזו בדרך כלל נעלמה עם השנים, בעיקר כי חברים התאקלמו לשינוי, הגדילו הכנסות ולקחו אחריות. במקביל הקיבוץ המשיך לשמור על רמת סבסוד מסוימת. היום נהוג לעבוד יותר עם שיטה של מלגות, שבה יש וועדה/צוות שבסמכותו לקבוע ולהעניק תמיכות למשפחות שזקוקות לכך.״

האם יש תחומים שחייבים להישאר מחוץ למבחני ההכנסה וליהנות מתקצוב משותף?
״בהחלט. כמו שהוזכר מקודם, לא כל סבסוד נועד לשרת מטרה כלכלית. המטרה בסבסוד חדר אוכל היא חברתית, להנגיש ולעודד יחד. גם תחומי הבריאות והחינוך הם תחומים שנחשבים ׳יקרים׳, וגם שם חשוב לשמור על רמה מסוימת של סבסוד ׳המצרך׳. ערבות ועזרה הדדית צריכות להישאר נגישות.״

מס האיזון: נחוץ לערבות, אך דורש פישוט דרמטי.

דו״ח הביקורת מתח ביקורת על מס האיזון. מה עמדתכם לגבי נחיצותו וצורתו?
״אנחנו בהסכמה די רחבה עם מסקנות הדו״ח בנקודה זו. מס האיזון במתכונתו הנוכחית אינו יעיל ואינו מובן, אך הוא עדיין נחוץ. נקבעו בעבר 20 מדרגות מס שונות. המורכבות הזו מייצרת בירוקרטיה רבה, מזמנת טעויות, ובעיקר מונעת מהחברים להבין מה גובים מהם, איך ולמה. זה דבר שפוגע ביכולת הבקרה של החבר ומעצבן אותו ללא צורך. גם גובה המס אחרי 20 שנות שינוי נראה מוגזם. ישנם חברים שהמס אצלם מגיע לכדי 2,000 ₪ לחודש. נכון שמדובר בבודדים ועם הכנסות גבוהות, אבל גם עבורם זה דרמטי.
ביחס לנחיצות - מס איזון הוא כן דבר חיובי ונחוץ. שתי המטרות שלו, שנקבעו עוד בימי המעבר לקיבוץ מתחדש, רלוונטיות גם כיום - הקטנת פערים ושירות של הערבות ההדדית האמיתית: רשת ביטחון, צרכים מיוחדים, ועזרה הדדית במצבי מצוקה מיוחדים. עם זאת, מדובר בתחומים שלא דורשים תקציבי עתק, וכבר צברנו לא מעט בקרן המילואים שלנו. המס צריך להיות הגיוני, ובואו נזכור שאנשים שמרוויחים הרבה גם עובדים הרבה/קשה. בנקודה הזו בהחלט רצוי לקבל את המלצות דו״ח הביקורת ולבצע שינויים נדרשים לשנת התקציב הבאה.״

״הדלת פתוחה לכל שאלה״

הדו״ח מצביע גם על כך שלחברים רבים עדיין לא ברור מה בדיוק מממנים כספי המיסים. איך משפרים את השקיפות?
״אנחנו משקיעים משאבים רבים בשקיפות והנגשת הדברים. פעם בשנה מתקיימת שיחת קיבוץ ייעודית על התקציב שבה הדברים מוצגים באופן מפורט ומאוד ברור, וגם לפניה אנו מפיצים לחברים את כל החומרים הרלוונטיים.
מעבר לזה, הדלתות אצלנו תמיד פתוחות. אנחנו מזמינים באופן אישי כל חבר וחברה שהנושא אינו ברור להם לבוא למשרד לשיחה אישית אחד-על-אחד. המידע נגיש וקיים – רק צריך לבוא.״

פרוטוקולים – אסיפה כללית

פרוטוקול אסיפה כללית מספר 11.2026

1. **בחירת שני נציגי ציבור לצוות איתור מנהל עסקים.**

- מועמדים: גיל עומר, רמי ברזיו, כרמית פלג, הראל רז.

טלי מנהלת מש״א הציגה את הסעיף.
אורון המנהל העסקי מסיים קדנציה בדצמבר השנה. עפ״י נוהל בחירת ממלאי תפקידים יש להקים צוות איתור למציאת מחליף/ה. צוות האיתור כולל את: מנהלת מש״א, יו״ר העסקים, שני נציגים מההנהלה הכלכלית ושני נציגי ציבור. לקול קורא שיצא לתפקיד נענו ארבעה חברים שמתוכם יש לבחור שניים.
הוחלט: להעביר את המועמדים לבחירה בקלפי.
הערה: בקלפי מתאריך 24.8.26 נבחרו גיל עומר וכרמית פלג כשני נציגי ציבור לצוות איתו מנהל עסקים.

שם האגודה: קיבוץ עין המפרץ אגש״ח
בע״מ 570001073
כתובת מדויקת של האגודה: קיבוץ עין המפרץ, ד.נ אשרת 2521000
תאריך האסיפה: 17.8.2026
מספר חברי האגודה ליום האסיפה: 459
מספר חברי האגודה הנוכחים: 32
ליו״ר האסיפה נבחר: שלום ברמניס
למזכיר האסיפה נבחר: שי סט

2. **חלופת האגודה הינף שני - רכישת 50 מגרשי שיוך נוספים.**

- הוצגה מצגת הצעת הרכישה. חברים מעוניינים מוזמנים לקבל את הצעת ההחלטה המלאה במזכירות.

הסעיף הוצג על ידי שי: לפני שבועיים התקיים ערב לשיתוף ציבור שבו הוצגה הצעה להינף שני של חלופת האגודה, במסגרתה ירכוש הקיבוץ 50 מגרשי שיוך נוספים. כעת אנו באים עם ההצעה לאסיפה פורמאלית ולהמשך של קבלת החלטה בקלפי.
שי הציג את עיקרי ההצעה שמוגשת באמצעות מצגת, ולאחר מכן הקריא את נוסח ההחלטה הקובע במלואו.
משתתפי האסיפה העלו שאלות שעליהן ניתנו תשובות, וכן נשמעו התייחסויות להצעה שעל סדר היום.
הוחלט: לאפשר זמן להגשת הסתייגויות (כאלו שהועלו באסיפה בלבד) ולאחר מכן להעביר את ההצעה להצבעה בקלפי.

פרוטוקול אסיפה כללית מספר 12.2026

1. **בחירת מנכ״ל י.מ.א.**

מועמד מומלץ על ידי צוות איתור והנהלה כלכלית: רמי ביטנסקי.
ארנון אשד יו״ר דירקטוריון י.מ.א. הציג באמצעות מצגת את תהליך האיתור והגיוס.
התהליך כלל: הקמת צוות איתור, הוצאת קול קורא, התקשרות עם מגייסת מקצועית חיצונית, ראיונות בצוות האיתור ועל ידי המגייסת החיצונית של המועמדים המובילים, שליחה לאבחונים מקצועיים, התמקדות בשני מועמדים שעברו את כל שלבי המיון בצורה הטובה ביותר,

שם האגודה: קיבוץ עין המפרץ אגש״ח
בע״מ 570001073
כתובת מדויקת של האגודה: קיבוץ עין המפרץ, ד.נ אשרת 2521000
תאריך האסיפה: 24.8.2026
מספר חברי האגודה ליום האסיפה: 459
מספר חברי האגודה הנוכחים: 42
ליו״ר האסיפה נבחר: יאיר צור
למזכיר האסיפה נבחר: שי סט

המלצה של צוות האיתור ואשרור ההנהלה הכלכלית על מועמדותו של רמי ביטנסקי כמועמד המוביל.
לאחר מכן הציג רמי את מועמדותו: את ניסיונו המקצועי, את קורות החיים במקומות בהם מילא תפקידי מנכ"ל ואת תפיסת העולם המקצועית והחברתית שלו.
משתתפי האסיפה העלו שאלות אל ארנון ורמי והם מסרו תשובות עליהן.
הוחלט: להעביר את המועמדות להצבעה בקלפי.

קלפי עין המפרץ מס' 15.2026

ביום ראשון ה-30.8.2026 תתקיים הצבעת קלפי בשעות 7:00-19:00 בנושאים:

1. **חלופת האגודה הינף שני – רכישת 50 מגרשי שיוך נוספים** (בעד/נגד)
2. **בחירת מנכ"ל ימא – מועמד רמי ביטנסקי** (בעד/נגד)

בהצלחה בהצבעה,
ועדת אספה

מס בגין שיוך דירות

חברים שלום,
בימים אלו הגיעו לחלק מהחברים הודעות גביה מרשות המיסים (מיסוי מקרקעין) על קיומו של חוב מס בגין שיוך הדירות.

ברצוננו להבהיר לכם את מקור החיוב וכן את דרכי הטיפול בו:

1. מדובר בשומות מס רכישה עליהן הגשנו ערר לבית המשפט לפני כשלוש שנים באמצעות עורכי הדין אמיר סקלר ומיכל סופר.
2. במסגרת הערר שהתנהל בפני בית המשפט הודיעה רשות המיסים לאחרונה כי היא תחיל על השיוך את המס החל על "דירת מגורים" - כלומר: **כל מי שזו דירתו היחידה לא יחויב במס.**
   הפרוצדורה שנקבע לביצוע ההסדר הייתה באמצעות ביטול הערר והחזרת השומות למגרש של המשרד האזורי - מיסוי מקרקעין חיפה.
3. כתוצאה מכשל טכני במיסוי מקרקעין חיפה, המשרד ביטל את העררים מבלי שביצע הקפאת חוב המס בשומות.
4. כעת נמצאים עורכי הדין שמייצגים אותנו (סקלר וסופר) בקשר ישיר עם משרד מיסוי מקרקעין חיפה לשם הקפאת כל חובות המס של כל החברים.
   עם זאת, מאחר שמדובר בכמות גדולה של שומות, ייקח זמן מה לבצע את ההקפאות.

יודגש כי אין לשלם את השומות. במקביל, אנו מבקשים מכל חבר/ה שקיבל דרישת גביה להעביר אל בר במזכירות עותק מהדרישה שקיבל ולשמור עותק אחד אצלו.

תודה על הסבלנות ועל שיתוף הפעולה,
שאול ושי.

סבים ונכד

"סבתא שלך באה מפולין מבית מאוד עשיר, לא חסר לה שום דבר. אבל היו לה אידיאלים. והיא החליטה לעזוב את פולין ולבוא הנה"... "ראיתי את סבתא - בחורה יפה, אבל נחושה." שני חלוצים צעירים עולים לארץ ומקימים קיבוץ, ובהמשך זוכים למעמד של כוכבים (ובצדק), כאשר הם מופיעים בהצגה לציון 80 שנים לעליה על הקרקע. כל זאת בקטע שכתב **תמיר פורטר ז"ל**, כאשר סבא **מוכה מלר** וסבתא **יעל קראוסהר** שוחחו עם הנכד **רותם שחף** על הקיבוץ של פעם. מצורפים קטעים מהשיחה ותמונות מהמופע.

ענפי המשק וסידור העבודה

נכד: ספרו לי על מקומות העבודה שהקימו בקיבוץ.
סבא: היו לנו המון מקומות עבודה, הקימו ענפים מפה ועד הודעה חדשה! הקימו את הצאן, והדיר, והרפת. כל חבר היה חייב לקום בבוקר ולצאת לעבודה, כל חבר.
סבתא: ואוי ואבוי למאחר.
סבא: איזו בושה זאת הייתה - לאחר. היום אתם קוראים לזה פדיחה.
סבתא: פעם סבא לא התעורר בבוקר. הוא רץ לעבודה עם העיניים למטה מרוב בושה, ולא הסתכל לאן הוא רץ.
סבא: ובום! נכנסתי עם הראש בפעמון.
סבתא: הפעמון התחיל לצלצל, וכל החברים הגיעו לחדר האוכל.

שירותים ציבוריים

סבתא: היו לנו שירותים ציבוריים, וחברים היו בתורנות לנקות אותם.
סבא: לא נעים.
סבתא: "לא נעים" זו מילה קטנה. זה היה מגעיל, מסריח. לא נעים לסדר.
סבא: ואז אמרו: אוקיי, אנחנו הולכים לשפר את העניין. ניתן לכל חדר שירותים.
סבתא: ואז קם חבר אחד ואמר: "את הסירחון הזה אני לא רוצה בחדר שלי!"

שכר לחבר

נכד: סבא, שילמו לכם על העבודה?
סבא: לא ממש. קצת. לכל חבר נתנו סכום כסף קטן להוצאות אישיות. קראו לזה "תקציב."
סבתא: ושאר הכסף הלך לקופה הכללית של הקיבוץ.
סבא: והקיבוץ היה קונה לחברים בגדים, רהיטים, אוכל...
נכד: אז הכול היה בחינם?
סבא וסבתא: הכול.
סבא: אני נזכר בזה... קפה, סוכר, בגדים, תרופות, חשמל, אוכל.
סבתא: סבא שלך היה בא עם סלים מלאים הביתה.
סבא: ואני זוכר שאתה מאוד אהבת את הסלים האלה.
נכד: באמת הכול בחינם?

סבתא: לא בדיוק. שוקולד היה יקר, עלה הון תועפות. את זה החברים קנו בעצמם.
נכד: וואו, היה כיף כזה!
סבא: לא ממש כיף. אתה יודע מה? סידור העבודה היה יכול לקלקל לך את מצב הרוח.

סידור עבודה

נכד: אז מה זה "סידור עבודה?"
סבא: סידור העבודה היה שולחן בחדר האוכל, די בפינה. היה שם סדרן עבודה, עם נייר ענק. על הנייר היו רשומים שמות כל חברי הקיבוץ וכל הענפים.
סבתא: וכל ערב היו באים החברים לראות איפה הם עובדים למחרת. תשאל את סבא, הוא היה סדרן העבודה.
נכד: מה, סבא סידר את סבתא?
סבא: בטח שסידרתי את סבתא! לא רציתי שאנשים יחשבו שאני נותן לאישה שלי עבודות קלות. אז מה עשיתי? את העבודות הכי קשות נתתי לה.
סבתא: אני לא אשכח בחיים איך סידרת אותי, למשל, למשלוח עופות. אישה בת ארבעים ושתיים צריכה להרים כלובים!
נכד: סבא, מה הייתה העבודה הכי טובה?
סבא: העבודה הכי טובה הייתה במדגה. קמים בבוקר עם השחר, באים אל המים, נכנסים, גורפים עם הרשתות. ואז היינו באים לחדר האוכל רעבים. מה זה רעבים!
סבתא: ואז הייתה באה אליהם העגלה עם כל התוספות.
סבא: כולם הסתכלו עלינו, אבל אנחנו קיבלנו אותם.
סבתא: כי אתם הייתם המדגה.
סבא: אנחנו יותר טובים מהפלחה!

קציצות התינוקות

סבתא: אתה זוכר את הקציצות שהיית מפלח מסבתא הניה? קציצות תינוקות קראו לזה.
סבא: כן. אני כל כך קינאתי באמא שלך כשהיא הייתה קטנה.
סבתא: היא הייתה צועקת: "לא רוצה! לא רוצה!"
סבא: פעם באתי לבית הילדים בצהריים, ואני שומע אותה צועקת: "לא רוצה!"
נכד: ומה היא אכלה?
סבא: התקרבתי לראות. הייתה לה קציצת תינוקות בתוך הצלחת, והיא לא רצתה לאכול.
סבתא: אז מה עשית?
סבא: לקחתי וטעמתי.
נכד: את "קציצת תינוקות"? נשמע לי איכסה.
סבא: מה איכסה? קציצת תינוקות הייתה קציצה מיוחדת שסבתא הניה הייתה עושה.
נכד: וזה היה טעים?
סבא: מה זה טעים? זה היה טעים שלושה כוכבי מישלן!
נכד: נו, ומה עשית מאז?
סבא: מאז שטעמתי את הקציצה הזאת, הייתי מתגנב למטבח הילדים. כשאף אחד לא היה רואה, הייתי לוקח כמה קציצות לכיס, יוצא החוצה בלי שאף אחד ירגיש ואוכל אותן בלי שאף אחד ירגיש.
סבתא: והוא עוד מספר את זה בגאווה!

מגילת העליה

יהשוע פורטר ז"ל

ביום זה יונח יסוד לכפר עברי חדש בארץ זו.

חלמנו את חלום הניר הפורח, שדות הדגן והחציר; חלום השמש הלוהטת, הרוח הנושבת מהים, הזיעה הניגרת מעל פני עובד האדמה; חלום הצעיר העברי, הגאה, שזוף השמש וזקוף הקומה, העומד איתן על אדמת המולדת וסביבו שדות ירק ודגן.

ביום זה תקום ברית נוספת בין האדם העברי לאדמתו. הברית המתחדשת בין האדם לאדמתו בתקופה נסערת זו זורעת מסביב אור של גבורה, אך האור הזה מלווה צל של מגדלים, חומות חצץ וחוטי תיל דוקרני. אבל לא בנו האשם!

על שפת ים התיכון, על גדות נחל נעמן, יקום עוד כפר, עוד ישוב לעם העברי.
עוד הנעמן משתפך על גדותיו ומהווה ביצה ממארת,
עוד ספוג האוויר רעל קדחת,
עוד מלוחה האדמה מסביב ומסרבת לתת יבולה,
עוד דם אחינו מכתים את שחור אספלט הכבישים ואת רגבי הנירים
עוד אדם ועץ נופלים חלל מסביב,
עוד מאדימים פאתי שמים משלהבות אוכלות עמל ועובד,
עוד לוהטת שנאת אדם לאדם -
אך אנו מאמינים,
כי תיובש הביצה
ומי הנעמן יהיו לנו לברכה,
כי יתנדף רעל הקדחת וייעלם
ועצים יתנו כאן את צילם,
כי עדרי צאן ובקר ימלאו את השדות
והאדמה תיתן יבולה בשפע.
כי כפלדה רצוננו וגדולה אמונתנו.

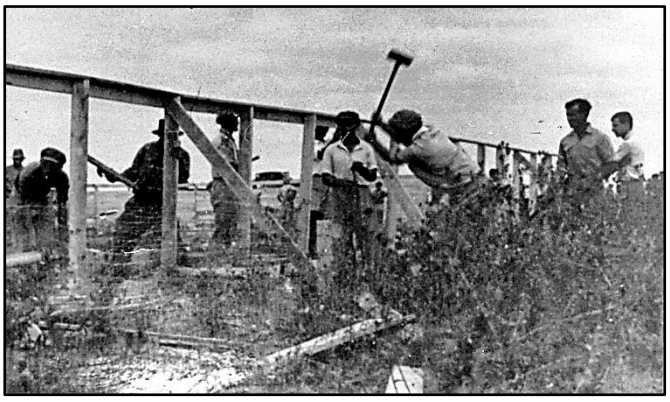

אנו מאמינים באדם ובאדמה!

קיבוץ עין המפרץ

88 שנים

לעליה על הקרקע